

ISSN 1857-2685

Русь

№ 3-4 (13-14), 2008

Общественная ассоциация
«Русь»

По благословению его Высокопреосвященства
Лавра, первоиерарха Русской православной церкви
за границей, митрополита
Восточноамериканского и Нью-Йоркского

МЕЖДУНАРОДНЫЙ ИСТОРИЧЕСКИЙ ЖУРНАЛ

Русини

2008, № 3-4 (13-14)

Кишинев

Общественная ассоциация
«Русь»

Василь МПЩАНИН

Закарпатська молодь в школах ФЗН: навчання чи змушена міграція?..... 124-128
Vasy! MISHCHANYN

Transcarpathian Youth in the Schools of the FZN: Learning or Forced Migration?

ЗНАМЕНИТЫЕ РУСИНЫ / FAMOUS RUSINS

Нина ПАШАЕВА

Карпаторусские интеллигенты в России в 1-й половине XIX века: Орлай, Балугьянский, Лодий, Кукольник, Венелин 129-140

Nina PASHAEVA

Carpatho-Russian Intellectuals in Russia in the First Half of the XIX century: Orlai, Balug'ianskii, Lodii, Kukol'nik, Venelin

Дьякон Олександр МОНИЧ

Діяльність марамороського святителя Іосифа (Стойки) 141-147

Deacon Aleksandr MONICH

The Work of the Maramarosh Saint Josef (Stoika)

Юрій ДАНИЛЕЦ

Архиепископ Ионафан (Кополович): документы и материалы 148-159

Iurii DANILETS

Archbishop Ionafan (Kopolovich): Documents and Material

Дмитро ДАНИЛЮК

Наукова спадщина Юрія Венеліна у світлі нових досліджень 160-171

Dmytro DANYLIUK

The Scholarly Legacy of Iurii Venelyn in Light of New Research

Юрій ДАНИЛЕЦЬ

Пам'яті Івана Калинича 172-176

Iurii DANYLET'S

In Memory of Ivan Kalynych

РУСИНСКАЯ БИБЛИОГРАФИЯ / RUSIN BIBLIOGRAPHY

Юрій ДАНИЛЕЦ

Русинская тематика в изданиях последних лет 177-188

Iurii DANILETS

Rusin Themes in the Publications of Recent Years

Юрій ДАНИЛЕЦЬ

Кредо Івана Хланти – зберегти духовну спадщину русинів! 189-190

Iurii DANILETS

Credo of Ivan Khlanta – Uphold the Spiritual Heritage of the Rusins!

Наталія ДАНИЛЕЦЬ

Книга про історію та культуру одного села на Тячівщині 191-192

Natalia DANYLET'S

A Book of the History and Culture of One Village in the District of Tiachev

Татьяна ИЗБАШ-ГОЦКАН, Игорь ШКЛЯЕВ

- Одесские Воронцовские чтения 193-197
Tatiana IZBASH-GOTSKAN, Igor SHKLIAEV
Vorontsovian Readings in Odessa

Сергей СЛОИСТОВ

- Русинское возрождение на Московской земле 198-201
Sergei SLOISTOV
Rusin Rebirth in the Land of Moscow

- Встреча с директором музея «Русска Одлога», греко-католическим священником
 о. Михаилом Холошнем 202-203
Meeting with the Greek Catholic Priest Father Michael Kholoshniak, the Director of the
"Ruska Odloga" Museum

Дюра ПАПУГА

- Руска Матка. Руски Керестур у 2008 року 204-211
Diura PAPUGA
Ruska Matka. Ruski Kerestur in 2008

Александр ГЕГАЛЬЧИЙ

- Лавреаты Руськой премії. Пудкарпатська Русь 212-223
Aleksandr GEGAL'CHII
Laureates of the Rusin Award. Sub-Carpathian Rus'

Яков ГОЛОВАЦКИЙ

- Карпатская Русь (историко-этнографический очерк) 224-261
Iakov GOLOVATSKII
Carpathian Rus' (Historic-Ethnographical Essay)

- Выводы о монографии С.Г. Суляка «Осколки Святой Руси» 262-266
Conclusions about "Parts of Holy Rus'", a monograph by S.G.Suleak

- Правила публикации в журнале «Русин» 267
Rules of Publication in the Journal "Rusin"

- Сведения об авторах 268
Information about the Authors

- Summary 269-271

КРЕДО ІВАНА ХЛАНТИ – ЗБЕРЕГТИ ДУХОВНУ СПАДЩИНУ РУСИНІВ!

В ужгородському видавництві «Патент» побачила світ книга доктора мистецтвознавства, кандидата філологічних наук Івана Хланти під назвою «Співайте Богові нашому, співайте. Духовні пісні Закарпаття». Збірник духовних пісень вийшов з благословення Блаженнішого Володимира, митрополита Київського і всієї України, Предстоятеля Української Православної Церкви. Рецензентами праці виступили поважні науковці – доктор філологічних наук М. Дмитренко, доктор богослов'я, проф. О. Гук, доктор мистецтвознавства, доц. Ф. Копинець.

І.Хланта народився 20 квітня 1941 р. в с.Копашнево Хустського р-ну в багатодітній сім'ї. Закінчив філологічний факультет Ужгородського державного університету (1964), стаціонарну аспірантуру Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії ім. М. Т. Рильського Академії наук України (м. Київ, 1974). Служив у армії в м. Харків (1964-1965). Працював вчителем, директором школи, інспектором Тячівського райвідділу народної освіти, викладачем, доцентом кафедри української літератури Ужгородського університету. З 2001 р. – завідувач науково-культурологічного відділу Закарпатського обласного центру народної творчості.

Наукову діяльність здійснює в кількох напрямках як фольклорист, літературознавець, бібліограф, етнограф, мистецтвознавець. Написав, упорядкував та опублікував понад 75 книг. Серед них такі фундаментальні видання, як «Пісня над Карпатами» (1994), «Закарпатський вертеп» (1995), «Літературне Закарпаття у ХХ столітті» (1995), «Богородичні пісні» (2003), «Ой видно село» (2003), «Пісні Іршавщини» (2005), «Покаянні та похоронні пісні» (2007) та ін.

І.В. Хланта – ініціатор та організатор Крайового музею літератури, фольклору та мистецтва в Копашневі Хустського р-ну. Нагороджений медаллю «За доблесну працю», Почесними грамотами Міністерства освіти України, Міністерства культури і мистецтв України та ін. Його ім'я вписане в Почесну Книгу – альманах «Золотий фонд Бойківщини».

Доктор мистецтвознавства, кандидат філологічних наук, член Національної спілки журналістів України, лауреат Всеукраїнських премій ім. В. Антоновича, І. Франка, фольклорно-етнографічного конкурсу ім. М. Зубрицького, заслужений діяч мистецтв України.

Збірник побудовано за хронологічно-тематичним принципом. Спочатку йдуть колядки, в яких ушляблюється народження Ісуса Христа, далі пісні що виконуються на Богоявлення і т.д. Виділено окремі блоки-розділи: «Пісні на свята Господні», «Воскресні пісні», «Пісні до Ісуса Христа», «Пісні до Сотворителя», «Пісні на свята Богородичні», «Пісні до Пречистої діви Марії», «Пісні до святих», «Пісні під час служби Божої», «Пісні для дітей», «Покаянні пісні», «Похоронні пісні». Загалом це аж 580 текстів із нотами.

У вступному слові І.Хланта наголошує, що ставив перед собою завдання зберегти духовні пісні, бо деякі з них співають лише в окремих селах, а деякі вже й не співаються, пам'ятають їх лише старі дяки. Якщо ці пісні не записати з нотами, то вони зникнуть назавжди. Тому упорядник не запозичував пісні із раніше опублікованих робіт, а сам, скрупульозно шукав їх між людей. Наприклад, С. Черничко з Біловарців змогла наспівати 80 пісень, В. Стойка з Кричева – 60, О. Січка з Ужгорода – 70, П. Рошко з Ізи – 75, В. Федорянич з Керецьких – 48 пісень і т.д.

Вражає перелік пісень у змісті книги. Там вказано точна інформація коли записана пісня, в якому населеному пункті та ім'я її виконавця. Наприкінці книги автор-упорядник подав словник маловживаних слів, який допоможе зрозуміти зміст пісень.

Таким чином, опубліковане видання за своїм змістом (580 пісень) та обсягом (848 стор.) є найбільш повним та ґрунтовним на Закарпатті. Можемо з впевненістю сказати, що вихід книги стане важливою подією у житті краю та й України загалом. Видання прикрасить світські та церковні бібліотеки, стане в нагоді всім, хто цікавиться духовною спадщиною свого народу.

Юрій ДАНИЛЕЦЬ